

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

**ONI OSTAVIŠE SVE I
POĐOŠE ZA NJIM**

mihael

5/ 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2018.), Broj 5(386)
PETA NEDJELJA KROZ GODINU,
10. veljače 2019.

Kontakt:
o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
tel.: 22 712, 84 048;
e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
Tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica: Đuro Seder, *Isus među narodom*
<http://www.svetiantosarajevo.com>

VELJAČA

Ned 10. IV. NEDJELJA KROZ GODINU
Alojzije Stepinac; Vjekoslav; Vilim

Pon. 11. Gospa Lurdska; Mirjana
Uto. 12. Eulalija; Zvonimir; Damjan; Tomo
Sri. 13. Katarina Ricci; Kristina; Foška
Čet. 14. Valentin; Zdravko; Vital
Pet. 15. Klaudije Col; Vitomir; Faust
Sub. 16. Julijana; Onezim; Miljenko; Daniel;
Samuel

MEDITACIJA
Po tvojoj riječi 3

SLUŽBA RIJEČI -
UVOD U ČITANJA
Poziv 4

ČITANJA
Oni ostaviše sve i pođoše za njim. 6

HOMILIJA
Petar je poslušao 8

KATEHEZA
Papa Franjo
Amoris laetitia - Radost ljubavi 10

Hrvatska marijanska svetišta
Svetište Gospe od čudesa u
Oštarijama 12

**Zanimljivosti o blaženom
Alojziju Stepincu**
Mali vjeronaučni leksikon 14

PRIČA
Što radi Bog 15

NAŠI POKOJNI 16

Po tvojoj riječi

Radni je dan, bilo koji, jedan od mnogih. Ribari su cijele noći lovili na Genezaretskom jezeru, međutim, mreže su ostale prazne.

Ništa se ne može napraviti: riba nije ušla u mrežu. Toliko truda i žrtve ni za što.

Vraćaju se kući praznih ruku, umorni i razočarani. Upravo u tom kontekstu, u toj svakodnevici ribara iz Kafarnauma, pojavljuje se Isus i pita Šimuna može li upotrijebiti njegov brod kao propovjedaonicu da bi poučavao mnoštvo. Glas o Rabiju iz Nazareta već se proširio, svi su čuli o njegovim čudesima, egzorcizmima i ozdravljenjima.

Sam Šimun svjedočio je ozdravljenju svoje punice te rado prihvaća pomagati Isusu. Šimun je nalađi i sluša ga zajedno sa svojim kolegama. No na kraju izlaganja Isus - tesarov sin - daje neočekivanu naredbu budućem, još nesvjесnom, apostolu: „Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov“.

Svaki put kad čitam i razmišljam o tom odlomku, pomislim na Šimunovo lice pred Isusom: „Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali...“.

Moram vam priznati da mi se jako sviđa to Šimunovo „ali“.

Istina, Isusova zapovijed čini se apsurdnom i besmislenom, ali...

Rabijeva zapovijed suprotna je svim pravilima ribolova, ali...

Isus je tesarov sin, ne razumije se u ribu, ali... Šimun i njegovi kolege radili su cijele noći i nisu ništa ulovili, ali...

„... ali na tvoju riječ bacit ću mreže“.

Šimun zna da je Isusova riječ jaka i učinkovita, zna da je ta Riječ različita, to je čuo i vidio.

On ima povjerenja, diže sidro i plovi prema pučini. Mali predah, i mreže će biti bačene. Prolazi nekoliko minuta, nedovoljno da uopće shvati što se događa, i mreže su dupkom pune! Čak treba pozvati u pomoć ribare s druge lađe...

Nikada nije vidio ništa slično.

Šimun se osjeća nedostojnim biti na istom brodu s Isusom. Sebe drži grješnikom, sva njegova ograničenja iskaču mu pred oči. No Gospodin ga ohrabruje, „ne bojte se“, kaže. Njegova je ljubav veća od bijede koju Šimun Petar osjeća na svojim leđima. Mreže su se napuhale zbog težine Njegove Riječi, jer je povjerenje dano besmislenom zahtjevu Rabija iz Nazareta urodilo plodom.

Sve su ostavili.

Slijedili su ga.

Ona Riječ koja je napunila prazne mreže, ispunja i njihov život.

Poziv

Izaijin poziv

Izaija je dobio poziv Božji „One godine kad umrije kralj Uzija“.

Judejski kralj Uzija (vladao 767.-740. pr. Kr.) jedan je od kraljeva spomenutih u Isusovom rodoslovlju u Evanđelju po Mateju.

Upamćen je kao vrijedan, sposoban vladar, pobožan i Bogu odan vladar. Zbog svojih uspjeha uzoholio se, te unatoč zabrani velikog svećenika Azarije, ušao je u svetište i počeo prinostiti žrtvu na kadionom žrtveniku, što je pridržano samo svećenicima.

Hram je pogodio potres, zidovi su se razdvojili, sunčeve zrake su pale na kraljevo lice i on je dobio gubu. Ostatak života proveo je u izdvojenoj kući jer, prema Zakonu, postao je nečist.

Nasuprot oholom, u hramu onečišćenom Uziji, u godini njegove smrti, Bog na istom mjestu poziva skromnoga i poniznoga Izaiju.

U sceni gdje je Bog prikazan kao pravi izraelski kralj, kerubin je žarom sa žrtvenika dodirnuo Izaijine usne čime je Izaija oslobođen od grijeha, očišćen i ohrabren poslan propovijedati prorocima nesklonom narodu.

Pavao „nedonošče“

Petnaesto poglavlje Prve poslanice Korinćanima govori o Kristovu uskrsnuću.

Većina Židova vjerovala je u uskrsnuće tijela.

Grcima je to bilo smiješno premda su vjerovali u besmrtnost duše.

Za Pavla, uskrsnuće ima presudnu ulogu. S Kristovim uskrsnućem kršćanska vjera živi ili umire. *Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima* (1Kor 15,17).

Kristovo uskrsnuće uključuje i uskrsnuće kršćana. Dvojba o uskrsnuću Pavlu nije ni u primislima. Piše nekih dvadeset i pet godina poslije uskrsnuća i navodi svjedoke Uskrsnuloga od kojih su neki još živi. Prvi je Petar (Kefa), zatim dvanaestorica, mnoštvo braće itd. Na koncu spominje i sebe.

O sebi govori vrlo ponizno nazivajući se nedonoščetom. Naziv „nedonošče“ može se tumačiti dvojako. Može označavati naglo iznenadno Pavlovo rođenje za Krista, njegovo obraćenje pred Damaskom. Može upućivati na njegov nizak rast i omalovažavanje od njegovih protivnika. unatoč tome pouzdaje se u milost Božju i vjeruje u uskrsnuće.

Prvi Učenici

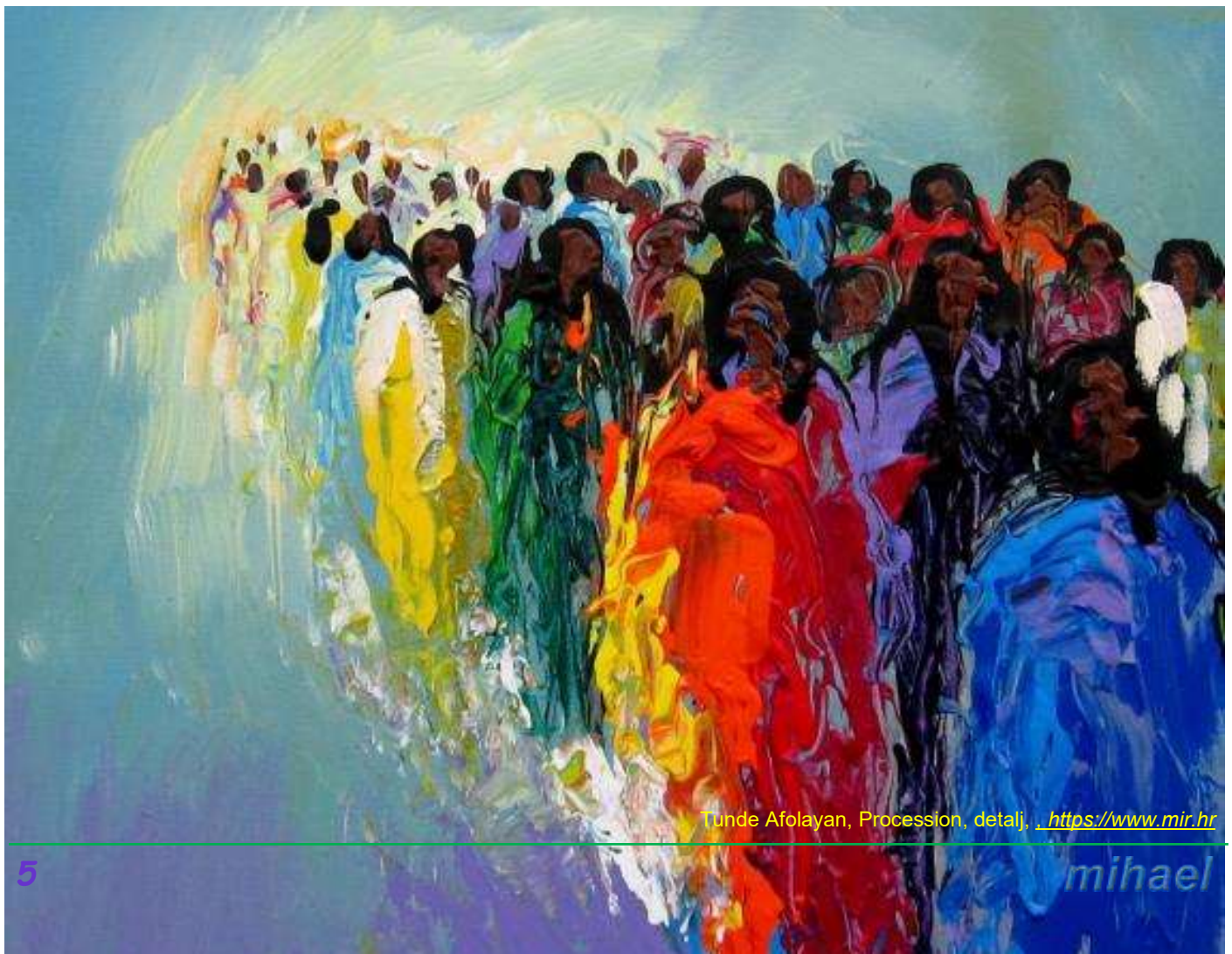
Prije događaja opisanog u današnjem evanđeoskom čitanju, Petar se već susreo s Isusom i to u vlastitoj kući gdje mu je Isus ozdravio punicu (Lk 4, 38-39). Nakon toga, Isus je propovijedao u Judeji i ponovno se vratio na Genezaretsko jezero.

Evanđelist, ističući da je Isus u Kafarnaumu, osim Petrove punice izliječio i druge bolesnike i opsjednute te opisujući čudo s ulovljenim ribama, želi reći da su Petar i druga trojica prvih učenika shvatili da je Isus ono „Ti si Sin Božji!“ (Lk 4,41) što su vikali opsjednuti, i zato su se jednostavno odlučili sve ostaviti i poći za Isusom.

Priznavanje Šimunovo da je grješnik, možemo povezati s Pavlovim opisom sebe kao nedonoščeta ili Izaijinim: *Jao meni, propadoh jer čovjek sam nečistih usana* (Iz 6,5).

Obilan ulov neki tumače kao simboličan govor o mnoštvu koje će u budućnosti prihvatiti Krista po riječima apostola čiji je prvak Šimunu - Petar, koji će odsada loviti ljude.

Priredio Vinko Bakula

Tunde Afolayan, Procession, detalj, . <https://www.mir.hr>

Prvo čitanje: Iz 6, 1-2a.3-8

Evo me, mene pošalji!

Čitanje Knjige proroka Izaije

One godine kad umrije kralj Uzija, vidjeh Gospodina gdje sjedi na prijestolju visoku i uzvišenu. Skuti njegova plašta ispunjahu svetište. Iznad njega stajahu serafi i klicahu jedan drugome:

Svet! Svet! Svet!

Gospodin nad vojskama!

Puna je sva zemlja slave njegove!

Od gromka glasa onih koji klicahu stresoš se dovraci na pragovima, a Dom se napuni dimom.

Rekoh:

- Jao meni, propadoh

jer čovjek sam nečistih usana.

U narodu nečistih usana prebivam,

a oči mi vidješe Kralja,

Gospodina nad vojskama!

Jedan od serafa doletje k meni: u ruci mu žerava koju uze kliještima sa žrtvenika; dotače se njome mojih usta i reče:

- Evo, usne je tvoje dotaklo,

krivica ti je skinuta

i grijeh oprošten.

Tada čuh glas Gospodnji:

- Koga da pošaljem?

I tko će nam poći?

Ja rekoh:

- Evo me, mene pošalji!

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 138, 1-5.7c-8

Pred licem anđelâ pjevam tebi, Gospodine.

Zahvaljujem ti, Gospodine, iz svega srca

jer si čuo riječi mojih usta.

Pred licem anđelâ pjevam tebi,

bacam se nice

prema svetom hramu tvojemu.

*****

Zahvaljujem imenu tvojem

za tvoju dobrotu i vjernost.

Kad sam te zazvao, uslišio si me,

dušu si moju pokrijepio.

*****

Nek ti zahvaljuju, Gospodine,

svi kraljevi zemlje

kad čuju riječi usta tvojih,

nek pjevaju putove Gospodnje:

„Zaista, velika je slava Gospodnja!“

*****

Gospodine, tvoja me desnica spašava!

Gospodin će dovršiti

što započe za me!

Gospodine, vječna je ljubav tvoja:

djelo ruku svojih ne zapusti!

*****

Drugo čitanje: 1Kor 15, 1-11

Ovako propovijedamo, ovako vjerujete.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo!
Doživljem vam u pamet evanđelje koje vam navijestih, koje primiste, u kome stojite, po kojem se spašavate, ako držite što sam vam navijestio; osim ako uzalud povjerovaste.

Doista, predadoh vam ponajprije što i primih:

Krist umrije za grijehе naše po Pismima; bî pokopan

i uskrišen treći dan po Pismima;

ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici.

Potom se ukaza braći,

kojih bijaše više od pet stotina zajedno;

većina ih još i sada živi, a neki usnuše.

Zatim se ukaza Jakovu,

onda svim apostolima.

Najposlije, kao nedonoščetu, ukaza se i meni.

Da, ja sam najmanji među apostolima

i nisam dostojan zvati se apostolom

jer sam progonio Crkvu Božju.

Ali milošću Božjom jesam što jesam

i njegova milost prema meni

ne bijaše uzaludna;

štoviše, trudio sam se više nego svi oni

- ali ne ja,

nego milost Božja sa mnom.

Ili dakle ja ili oni:

tako propovijedamo,

tako vjerujete.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 5, 1-11

Oni ostaviše sve i pođoše za njim.

Početak svetog Evanđelja po Luki

Uono vrijeme: Dok se oko Isusa gurao narod da čuje riječ Božju, stajaše on pokraj Genezaretskog jezera. Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže. Uđe u jednu od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše mnoštvo.

Kada dovrši pouku, reče Šimunu:

- Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov.

Odgovori Šimun:

- Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže.

Učiniše tako te uhvatiše veoma mnogo riba; mreže im se gotovo razdirale. Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Oni dođoše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše.

Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći:

- Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!

Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu:

- Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!

Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.

Riječ Gospodnja

Petar je poslušao

Ako i vi poput Šimuna s gorčinom gledate prazne mreže svojih neuspjeha, vjerujte Njegovoj Riječi; ako ste iskusili grijeh i bijedu, ne bojte se, Njegova je ljubav veća, jača i tvrdoglavija; ako vam se evanđelje čini ludošću, Isusovi prijedlozi besmislicama, slijedite ga s ludošću, duboko udahnite i stvorite mjesto u srcu za riječi Šimuna Petra: „na tvoju riječ bacit ću mreže«.

Roberto Seregni, Evanđelje u trapericama, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2015.

U prvom čitanju i u evanđelju opisuje se najveći događaj koji se može dogoditi u čovjekovom životu.

Radi se o Božjem pozivu.

Želimo sada pobliže razmišljati o Petrovu pozivu na Genezaretskom jezeru.

Prvo: najprije se možemo složiti o tlu na kojem može rasti poziv. To je danas isto kao i tada. U evanđelju stoji da se narod gurao oko Isusa kako bi čuo Božju riječ.

U toj situaciji dobiva Petar prvi poziv. Zanimljivo je to ga je Isus tražio. Nije mu rekao: Petre, danas ćeš propovijedati. Petar to sigurno ne bi mogao, to bi bilo skroz pretjerano.

No Isus mu govori nešto drugo: Isus je zamolio Petra da malo otisne od obale, da može iz njegove lađe propovijedati. Petar je to mogao učiniti, to je bio njegov svakodnevni posao kao ribara.

Ovo je jako važno: kad danas nekoga Isus zove, tada čovjek smije znati: Isus me neće preopteriti.

Predstavimo si sada posve praktičnu situaciju: Petar je čitavu noć ribario i sada je bilo jutro. Bio je umoran, neispavan, a još k tome nije ulovio ništa, razočaranost.

Danas nije tako strašno za ribara ako ne ulovi ništa, no tada su ljudi doslovno živjeli od tog ulova inače neće ništa jesti tog dana, gladovat će.

No, Petar je poslušao i učinio.

Tu se vidi nešto važno za naš današnji poziv. Poziv počinje s vjernošću u malom.

Drugi poziv dolazi Petru: izvezi na pučinu i baci mrežu za lov. Taj nalog je čisti besmisao i glupost. Svaki ribar dobro zna da se po danu ne lovi i ne može ništa uloviti.

Vjerojatno su Petar a i drugi ribari okolo razmišljali: taj vjerojatno ima pojma o Kraljevstvu nebeskom, no za ribolov nema uopće pojma.

No, sada dolazi drugi korak poslušnosti. Premda se nije slagao s tom logikom Petar govori: na tvoju riječ bacit ću mrežu.

Važan trenutak u pozivu. Svatko tko čuje Isusov poziv, morat će se susresti s pitanjem: želi li Božjoj riječi, Isusovoj riječi, više vjerovati nego svom zdravom ljudskom razumu?

I opet dolazi korak tipičan za poziv: Petar se sada mogao oduševljeno veseliti zbog tog ulova, no baš se dogodilo suprotno. Pade do nogu Isusovih: idi od mene, grešan sam čovjek, Gospodine!

Petar je tu otkrio, kod tog ulova koji mu je Isus darovao, raskorak između Boga i njega kao grešnika.

Dolazi i treći korak u toj povijesti poziva. Isus mu kaže: od sad ćeš loviti ljude. To nije nalog jer bi on morao glasiti: od sada ćeš morati loviti ljude. Ne, nego lovit ćeš... obećanje, Isusova odgovornost za uspjeh.

Drugim riječima: tamo gdje smo u malim stvarima vjerni, gdje se pouzdajemo u Božju riječ, tu možemo doživjeti Božju puninu, život takvih ljudi ižarava tako da se

ljudi oko njih pitaju: odakle taj ima tako nešto? Želimo i mi također imati. Kroz takve osobe Isus dobiva ljude.

U ovoj našoj misi radi se o Isusu kojeg čujemo u čitanjima i susrećemo u pričesti. I tako će te učiniti svjedokom, tamo gdje živiš, gdje radiš i gdje se mučiš.

Tu leži tajna poziva: da imamo ispravno tlo, da želimo čuti riječ Božju, da smo vjerni u malim stvarima, da imamo potpuno povjerenje u Božju riječ i da tako iskusimo njegovu puninu i bogatstvo.

Priredio Stjepan Harjač, policijski kapelan

Papa Franjo

Amoris laetitia - Radost ljubavi

Posinodalna apostolska pobudnica biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama, kršćanskim supruzima i svim vjernicima laicima o ljubavi u obitelji

Ti i tvoja supruga

9. Prijeđimo dakle preko praga toga mirnog doma, s njegovom obitelji okupljenom oko svečanog stola. U središtu nalazimo oca i majku s njihovom ljubavnom pričom. U njima se ostvaruje onaj praiskonski naum koji je sam Krist snažno dozvao u svijest: „Zar niste čitali: Stvoritelj od početka muško i žensko stvori ih“ (Mt 19, 4). U njima se nastavlja poslanje iz Knjige Postanka: „Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo“ (Post 2,24).

10. Dva veličanstvena početna poglavlja Knjige Postanka prikazuju ljudski par u njegovoj temeljnoj stvarnosti. U tome tekstu, koji nalazimo na početku Biblije, izlaze na vidjelo neke vrlo jasne tvrdnje. Prva, koju je u sažetom obliku citirao Isus, kaže: „Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih“ (1, 27). Upada u oči iznenađujuća činjenica da se „slika Božja“ dovodi u izravnu vezu s parom „muško i žensko“.

Znači li to da je i Bog spolno biće ili da uza se ima božansku družicu, kao što su vjerovali neke drevne religije? Očito da ne, jer znamo s kolikom je jasnoćom Biblija odbacila kao idolatrijska ta vjerovanja raširena među Kanaancima u Svetoj zemlji. Čuvala se Božja transcendentnost, ali, budući da je on istodobno Stvoritelj, plodnost ljudskog para živa je i djelotvorna „slika“, vidljivi znak njegova stvaralačkog čina.

11. Bračni par koji voli i rađa život pravi je živi „kip“ (ne od kamena ili zlata zabranjenih Dekalogom), kadar očitovati Boga stvoritelja i spasitelja. Zato je plodna ljubav simbol Božjih intimnih stvarnosti (usp. Post 1, 28; 9, 7; 17, 2-5.16; 28, 3; 35, 11; 48, 3-4). To je razlog zbog kojeg se kroz Knjigu Postanka, slijedeći takozvanu „svećeničku tradiciju“, provlače razna rodoslovlja (usp. 4, 17-22.25-26; 5; 10; 11, 10-32; 25, 1-4.12-17.19-26; 36). Naime, sposobnost ljudskog para da rađa put je po kojem se povijest spasenja razvija. U tome svjetlu plodni odnos para postaje slika za razumijevanje i opisivanje otajstva samog Boga, koja je od temeljne važnosti u kršćanskom shvaćanju Trojstva, gdje se Boga promatra kao Oca, Sina i Duha

ljubavi. Trojstveni Bog zajednica je ljubavi, a obitelj je njegov živi odraz. Sveti Ivan Pavao II. objašnjava tu stvarnost riječima: „Naš Bog, u svojemu najdubljem otajstvu, nije samoća, već obitelj, jer u sebi ima očinstvo, sinovstvo i bit obitelji koja je ljubav. Ta ljubav, u božanskoj obitelji, jest Duh Sveti.“ Obitelj nije dakle nešto tuđe samoj Božjoj biti. Taj trinitarni vid nalazi novi izraz u Pavlovoj teologiji kad Apostol muža i ženu povezuje s „otajstvom“ jedinstva Krista i Crkve (usp. Ef5, 21-33).

12. Ali Isus, u svojem razmišljanju o braku, upućuje nas na jednu drugu stranicu Knjige Postanka, točnije na drugo poglavlje, gdje se donosi divan i detaljan prikaz para. Izabrat ćemo samo dva detalja. Prvi je nemir muškarca koji traži „pomoć kao što je on“ (rr. 18.20), koja će ga moći osloboditi one samoće koja ga muči i koju ne ublažava blizina životinja i svega stvorenog svijeta. Izvorni hebrejski izraz upućuje nas na izravan odnos, gotovo „frontalan“ — oči u oči — u nekoj vrsti šutljiva dijaloga, jer su u ljubavi šutnje često rječitije od riječi. To je susret s jednim licem, jednim „ti“ koji je odraz Božje ljubavi i koji je „blago... pomoć njemu slična i stup potporni“

(Sir 36, 24), kao što kaže biblijski mudrac ili kao što također kliče zaručnica iz Pjesme nad pjesmama u divnoj ispovijesti ljubavi i darivanja u uzajamnosti: „Dragi moj pripada meni, a ja njemu [...]. Ja pripadam dragome svome, dragi moj pripada meni“ (2, 16; 6, 3).

13. Taj susret, koji liječi samoću, dovodi do rađanja i obitelji. To je drugi detalj koji želimo istaknuti: Adam, koji je također čovjek svih vremena i svih dijelova našega planeta, zajedno sa svojom ženom zasniva novu obitelj, kao što ponavlja Isus citirajući Postanak: „i dvoje njih bit će jedno tijelo“ [Mt 19, 5; usp. Post 2, 24).

Glagol „prionuti“ u hebrejskom izvorniku označava tijesni sklad, tjelesno i duhovno prijanjanje, do te mjere da se ta riječ upotrebljava za opisivanje jedinstva s Bogom: „Duša se moja k tebi privija“ (Ps 63, 9), pjeva molitelj. Bračno sjedinjenje evocira se tako ne samo u njegovoj spolnoj ili tjelesnoj dimenziji već također u njegovu dragovoljnom darivanju ljubavi. Plod je te ljubavi da dvoje „postaju jedno tijelo“, bilo u tjelesnom zagrljaju bilo u jedinstvu srca i života i, možda, u djetetu koje će se roditi od njih dvoje i koje će nositi u sebi, ujedinjujući ih bilo genetski bilo duhovno, dva „tijela“.

Papa Franjo

Amoris laetitia - Radost ljubavi

Sinovi tvoji k'o mladice masline

14. Vratimo se ponovno pjesmi psalmistovoj. U kući gdje muž i žena sjede za stolom vidimo uz njih djecu „k'o mladice masline“ (Ps 128, 3), to jest punu snage i vitalnosti. Ako su roditelji u nekom smislu temelji kuće, djeca su poput „živog kamenja“ obitelji (usp. 1 Pt 2, 5). Znakovito je da je riječ koja se najviše puta javlja u Starome zavjetu nakon izraza JHVH („Gospodin“) upravo „sin“ (beri), riječ koja upućuje na hebrejski izraz koji znači „graditi“ (banak). Zato se u Psalmu 127 veliča dar djece slikama koje se odnose bilo na građenje kuće bilo na društveni i trgovački život koji se odvijao kod gradskih vrata: „Ako Jahve kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji. Ako Jahve grad ne čuva, uzalud stražar bdi. [...] Evo: sinovi su Jahvin dar, plod utrobe njegova je nagrada. Strelica u ruci ratnika - to su sinovi mladosti. Blago čovjeku koji njima napuni tobolac, neće se postidjeti kad se preo bude s dušmanom na vratima“ (rr. 1.3 -5). Istina je da te slike odražavaju kulturu jednoga drevnog društva, no prisutnost djece u svakom je slučaju znak punine obitelji u kontinuitetu same povijesti spasenja, od pokoljenja do pokoljenja.

15. U toj perspektivi možemo vidjeti također drugu dimenziju obitelji. Znamo da se u Novome zavjetu govori o „Crkvi koja se okuplja u kući“ (usp. 1 Kor 16, 19; Rim 16, 5; Ko14, 15; Flm 2). Životni prostor neke obitelji mogao se pretvoriti u kućnu crkvu, u sjedište euharistije, prisutnosti Krista koji sjedi za istim stolom. Nezaboravna je slika koju nalazimo u Otkrivenju, gdje

Gospodin kaže: „Evo, navratima stojim i kucam; poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, unići ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom“ (3, 20). Tako se opisuje kuća ispunjena Božjom prisutnošću, zajedničkom molitvom i Gospodinovim blagoslovom. To je smisao Psalma 128, koji smo uzeli kao polazište našeg razmišljanja: „Eto, tako će biti blagoslovljen čovjek koji se Gospodina boji! Blagoslovio te Gospodin sa Siona“ (rr. 4-5).

16. Biblija promatra obitelj također kao mjesto kateheze za djecu. To se zorno vidi u opisu proslave Pashe (usp. Izl 12, 26-27; Pnz 6, 20-25) i poslije je izraženo u židovskom haggadah, to jest dijaloškoj naraciji koja prati obred pashalne večere. K tomu, u jednom od psalama veliča se navještaj vjere u obitelji: „Ono što čusmo i saznasmo, što nam kazivahu oci, nećemo kriti djeci njihovoj, predat ćemo budućem koljenu: slavu Gospodinovu i silu njegovu i djela čudesna što ih učini. Svjedočanstvo

podigne on u Jakovu, Zakon postavi u Izraelu, da ono što naredi očima našim oni djeci svojoj objave, da sazna budući naraštaj, i sinovi koji će se roditi da djeci svojoj kazuju“ (ft 78, 3-6). Obitelj je, dakle, mjesto gdje roditelji postaju prvi učitelji vjere za svoju djecu. To je zadaća „prenošenja“ od osobe do osobe: „Kad te sin tvoj sutra zapita [...] odgovori mu“ (Izl 13, 14). Tako će razni naraštaji moći uzdići svoju pjesmu Gospodinu, „mladići i djevojke, starci s djecom zajedno“ (ft 148, 12).

17. Roditelji su dužni ozbiljno obavljati tu svoju odgojnu zadaću, kao što često podsjećaju biblijski mudrosni tekstovi (usp. Izr3, 11-12; 6, 20-22; 13, 1; 22, 15; 23, 13-14; 29, 17). Djeca su pozvana prihvatiti i provoditi zapovijed: „Poštuj oca svoga i majku svoju“ [Izl10, 12), gdje glagol „poštivati“ označava potpuno ispunjavanje obiteljskih i društvenih dužnosti koje se ne smije zanemarivati pod izlikom religijskih razloga (usp. Mk 7, 11-13). Naime, „tko štuje oca, okajava grijehe svoje, i tko časti majku svoju, sabire blago“ (Sir 3, 3-4).

18. Evanđelje nas podsjeća također da djeca nisu svojina obitelji, nego da imaju pred sobom osobni životni put. Ako je istina da se Isus predstavlja kao uzor poslušnosti svojim zemaljskim roditeljima, kojima bijaše poslušan (usp. Lk 2, 51),

također je sigurno da on pokazuje kako djetetov izbor života i sam njegov kršćanski poziv mogu zahtijevati odvajanje radi ostvarivanja vlastitog posvećenja Božjem kraljevstvu (usp. Mt 10, 34-37; Lk 9, 59-62). Usto, on sam, kad je imao dvanaest godina, odgovara Mariji i Josipu da treba ostvariti neko veće poslanje izvan svoje povijesne obitelji (usp. Lk 2, 48-50). Na taj način on ističe nužnost drugih dubljih veza također unutar obiteljskih odnosa: „Majka moja, braća moja - ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše“ (Lk 8, 21). S druge strane, u pozornosti koju posvećuje djeci - koju se u drevnome bliskoistočnom društvu smatralo subjektima lišenim posebnih prava pa čak dijelom obiteljskog vlasništva - Isus ide tako daleko da ih predstavlja odraslima kao učitelje, zbog njihova jednostavnog i spontanog povjerenja prema drugima: „Zaista, kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko. Tko god se dakle ponizi kao ovo dijete, taj je najveći u kraljevstvu nebeskom“ (Mt 18, 3-4).

Hrvatska marijanska svetišta

Svetište Gospe od čudesa u Oštarijama

Najstarije marijansko svetište u Gospičko-senjskoj biskupiji

Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u središtu Oštarija je veličanstvena trobrodna crkva koja je izgrađena oko 1450. godine.

Kao i mnogo toga u našem kraju za crkvu i svetište zaslužni su Frankopani, krčki knezovi koji su spojili hrvatski sjever i jug, a u kamenu zdanju kao da još uvijek prebiva duh popova glagoljaša i krbavskih, kasnije modruških biskupa.

Dana 31. ožujka 1459. papa Pio II. (1458. – 1464.) izdao je svečano pismo (bulu), kojim obdaruje oprostima crkvu Blažene Djevice Marije, nazvane Čudotvornom (de Miraculis), jer je mjesto od davnine bilo poznato po čudesnim uslišenjima, koje Svevišnji danomice čini na zagovor naše Gospe.

Iz bule se razabire da je na istom mjestu postojala manja crkva oko koje se narod masovno okupljao, pa je zato izgrađena veća crkva.

Prema istraživanju (Fras) smatra se da je svetište sagradio Martin Frankopan koji je 1453./54. sagradio i trsatsko svetište i samostan u Rijeci.

Postavka biskupa Bogovića je da je Stjepan II. predložio Franju Modrušanina za biskupa u Krbavi, a kod prijenosa biskupije u Modruš nastala je ova crkva koja je možda jedno vrijeme bila i katedralna.

Svećenici i pojedinci darivali su oštarsko svetište Gospe od Čudesa vrijednim predmetima od kojih se ističu glagoljski misali i brevijari. Bila je to tada najveća trobrodna gotičko – renesansna (57,50 x 20 m) crkva u ovom dijelu Hrvatske. Lađe su dijelili veliki mramorni stupovi, toranj je stajao visoko iznad pročelja crkve sagrađen osmerokutno.

Svetište Gospe od Čudesa okupljalo je sve više vjernika, Frankopani su otvorili gostionice (tal. osteria), pa je selo Otočec dobilo novo ime koje se sačuvalo do danas - Oštarije.

Godine 1521. Turci su zapalili crkvu i nakon toga se godinama urušavala.

Nakon prestanka turske opasnosti, 1668. godine sagrađena je današnja župna crkva kojoj je kasnije dograđen i toranj, dok joj se ostali dio nastavio urušavati.

U 16. st. ostaci crkve pretvoreni su u krajišku utvrdu u cilju onemogućavanja prijelaza preko rijeke Mrežnice.

Popravak crkve započinje u 18.st. da bi s preuređenjima na kraju 19. st. (J. pl. Vancaš i S. Podhorski) dobila današnji izgled.

Crkveni inventar je u većem dijelu nastao početkom 20. stoljeća, kada je svetište opremljeno s dva oltara, postajama križnog puta, krstionicom, orguljama i s tri pojedinačne skulpture.

Predivni glavni oltar sa skulpturom Bogorodice, sačuvan je sa starijeg oltara kao i povijesno vrijedne stare orgulje iz radionice Heferer. Svetište Gospe od čudesa kao najveća sakralna građevina u srednjovjekovnoj Hrvatskoj kao i

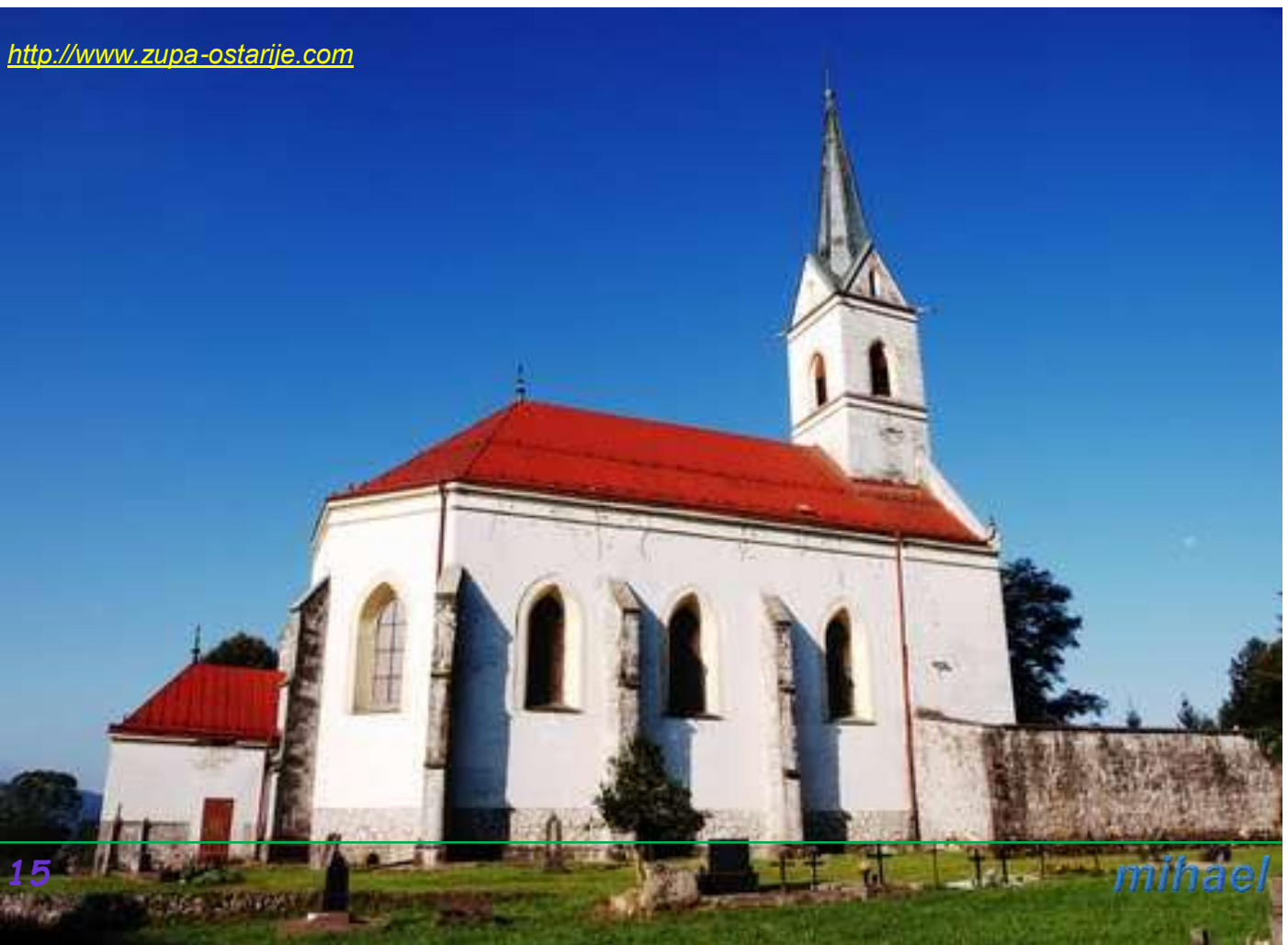
unutrašnjost crkve koja predstavlja reprezentativan primjer neogotičkog opremanja sakralnog prostora nalaze se u Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske kao zaštićeno kulturno dobro sakralne graditeljske baštine.

U duhu višestoljetne tradicije šovanja Majke Božje, u Svetište Gospe od čudesa, svake godine za blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza, tisuće vjernika i hodočasnika pohode Oštarije. Tada malo Oštarije ponovno postaje veliko i važno.

To znači da je Velika Gospa i naše svetište ostalo zapamćeni znak ne samo na putu crkve, nego i na putu hrvatskog naroda.

<https://tzo-josipdol.hr>

<http://www.zupa-ostarije.com>

Zanimljivosti o blaženom Alojziju Stepincu

Znate li

- da je blaženom Alojziju drugo ime Viktor? Prilikom krštenja, župnik je po običaju mjesta dodao ime sveca toga dana.

- da oba njegova imena kao su proricala što će postati u životu: neporočan u ćudoređu kao sv. Alojzije Gonzaga i neslomljiv borac za vjeru kao mučenik sv. Viktor

- da je krunica u Stepinčevu životu bila prisutna još od kolijevke? Župnik Huzek svjedoči kako je prilikom obilaska obitelji Stepinac u blaženikovo kolijevci ugledao rastegnutu krunicu, te je u tom trenutku rekao njegovoj majci Barbari: „Kak ne bi Lojzek postal svetac, kad već sada moli krunicu!“

- da blaženi Alojzije nije mogao pravilno izgovoriti 'r' do svoje četvrte godine? Svoju govornu manu ispravio je zahvaljujući lugu koji mu je pod jezik stavio komadić tvrdoga kruha. U svega nekoliko dana takvog vježbanja Stepinac je naučio pravilno govoriti.

- da je blaženi Stepinac od ranog djetinjstva posebno zavolio vrapce? Od malena ih je rado promatrao, te bi ih zatvorio u majčinu košaru za sir, a zatim pustio da po sobi lepršaju. Sam Stepinac, pripovijedajući tu zgodu iz djetinjstva krašićkom župniku rekao je: „Nisam, naravski, onda ni slutio, koliko će mi veselja ta čeljad pripremiti u Lepoglavi.“

- da je blaženi Stepinac bio veliki ljubitelj sporta, osobito kuglanja i nogometa?

- da je blaženi Stepinac, tijekom služenja vojničkog roka u Rijeci, svake nedjelje nakon zajedničke mise pohrlio preko 561 stepenica u svetište Majke Božje na Trsat, kako bi prisustvovao još jednoj misi?

- da je Alojzije Stepinac nakon skraćenog časničkog tečaja 1917. godine, poslan na talijansko ratište na kojem se borio tijekom Prvog svjetskog rata?

- da je Stepinac tijekom Prvog svjetskog rata bio zarobljen u Italiji? U srpnju 1918. Stepinac je bio otpremljen najprije u Mestre kod Venecije, pa zatim u Ferraru i konačno u Noceru u Umbriji, gdje je ostao pet mjeseci.

- da se Stepinac, pod utjecajem profesora Grgeca, prijavio u jugoslavensku legiju?

- da je često je vozeći obiteljsko vino na prodaju u Karlovcu, jednom rukom držao uzde, a drugom kronicu, što je izazivalo veliko čuđenje naroda.

- da je svoju prvu svečanu (mladu) misu u župnoj crkvi u Krašiću, Stepinac služio 19. srpnja? U koncelebraciji je bio i dr. Franjo Šeper, tadašnji đakon koji će naslijediti Stepinca u nadbiskupskoj službi.

- da je svoju prvu svetu misu služio na svetkovinu Svih Svetih u bazilici Santa Maria Maggiore u Rimu?

- da je nadbiskup Bauer, na poticaj Stepinca, 25.11.1931, izdao okružnicu o osnivanju karitativnih organizacija po svim župama i osnovao Caritas Zagrebačke nadbiskupije?

- da je za vrijeme svog nadbiskupovanja Stepinac u najkraćem roku, umjesto osam župa, u samom Zagrebu, osnovao četrnaest župa?

- da je blaženi Stepinac u rujnu 1934. stupio u franjevački treći red te je kao trećoredac uzeo ime svog predšasnika bl. Augustina Kažotića?

- jednu od najupečatljivijih misli: „Ili jesmo ili nismo katolici! Ako jesmo, onda valja da se to odrazuje na čitavoj liniji našega života. Ne možemo biti u crkvi katolici, a na ulici napadati kao pogani odredbe namjesnika Kristova izdane za opće dobro, a koje možda ne konveniraju našem ličnom raspoloženju“, Stepinac je izgovorio u homiliji na Petrovo 1942.

- da je tijekom otvorenja župe u Zaprešiću, u nedjelju 4. studenog 1945. Stepinac bio kamenovan?

- da je prigodom uhićenja Blaženi Alojzije izgovorio: „Ako ste žedni moje krvi, eto me!“

- da je tijekom jedne audijencije 1946. godine jedan hrvatski hodočasnik upitao papu Pija XII: „Svetosti, kad će nadbiskup Stepinac biti imenovan kardinalom“, Prvosvećenik je u prvi mah produžio s pozdravljanjem drugih hodočasnika, a onda se naglo okrene i odgovori: „Nemate kardinala, ali imate sveca!“

- da je novinarki koja ga je, po njegovu dolasku u Krašić 1951. godine, upitala što će u Krašiću raditi, odgovorio je: „Raditi i trpjeti za Crkvu!“

- da je kardinal Stepinac na svom pisaćem stolu držao je globus na čijem su podnožju bile napisane riječi psalma: „Gospodnja je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive.“ „Imam globus“, rekao je jednom župniku Vranekoviću, „da se lakše i snažnije mogu mislima prenijeti po cijeloj zemlji, pa da molim na nakanu onih koji većma trebaju.“

- da je a vrijeme svog uzništva u Krašiću, jednoga je dana sav sretan pred župnikom uskliknuo: „Velika mi je utjeha kad pomislim, sve ste mi uzeli, samo jedno niste - da kao Mojsije uzdižem ruke k Bogu da molim!“

- da je Stepinac tijekom svih godina kućnog pritvora, misnim slavljem obilježavao godišnjicu svoje osude, zahvaljujući Bogu što nije podlegao u teškim danima?

- da se tijekom uzništva u Krašiću Stepinac rado družio s mališanima? Djeca su ga nazivala župnikom s crvenom kpicom te su mu se obraćali s „ti“, što je nadbiskupu bilo posebno drago.

- da je svoju posljednju svetu misu Stepinac služio 7. veljače 1960.?

Mali vjeronaučni leksikon

Hereza

Hereza (grčki *αἵρεσις* *haireisis*; izbor, mišljenje), krivovjerje je „uporno nijekanje, poslije primljenog krštenja, neke istine koja treba da se vjeruje božanskom i katoličkom vjerom ili uporno sumnjanje u nju“ (Zakonik kanonskog prava, kanon 751.). Za heretike je "izopćenje unaprijed izrečeno" (Kan. 1364.). Takve osobe ne mogu primiti crkvene redove i službe. Ako je krivovjerje neke osobe opće poznato, uskraćuje joj se crkveni pogreb.

Hereza može biti formalna, ako osoba hotimično odstupa od crkvenog službenog nauka, i materijalna odnosno nesvjesna i nenamjerna.

Posebnost je monoteističkih, osobito kršćanstva, premda načelno može postojati u svim religijama.

Razlikujemo je od apostazije - otpad od vlastite religije, kao i od raskola ili shizme - narušavanje crkvenog jedinstva.

Hereze se javljaju već u ranom kršćanstvu. U drugom stoljeću, Crkva je osudila gnosticizam. U patrističkom razdoblju, u četvrtom stoljeću herezom su proglašeni arijanizam, nestorijanizam, monofizitizam. U osmom stoljeću osuđeni su ikonoklasti. U srednjem vijeku u Europi se pojavljuju različite hereze (katari, albigenzi...)

Začetnik ili širitelj hereze naziva se herezijarh, a sljedbenik heretična učenja heretik.

Što radi Bog

Ovako je svoje mišljenje o Bogu izrazio osmogodišnji dječak.

Najvažniji Božji posao je stvarati ljude.

Kad neki čovjek umre, on na njegovo mjesto postavi drugoga, da se brine o životu na zemlji. Da si olakša posao, Bog ljude stvara kao novorođenčad, a kako ne bi gubio dragocjeno vrijeme, povjerava ih njihovim tatama i mamama, da ih oni nauče govoriti i hodati. Mislim da je to jako dobar sustav.

Drugi važan Božji posao je uslišavati molitve.

Bog sve vidi, sve čuje, svugdje je prisutan i zbog toga je jako zaposlen. Stoga ne biste trebali roditeljima dosađivati i moljakati za one stvari za koje su vam rekli da ih ne možete dobiti.

Ateisti su ljudi koji ne vjeruju u Boga. Mislim da takvih nema u našem gradu, barem ne među onima koji dolaze u crkvu.

Isus je Božji Sin i on je činio gotovo nemoguće: hodao je po vodi, činio čuda i ljudima koji ga nisu željeli slušati, govorio o Bogu.

Sada svome Ocu pomaže tako što uslišava molitve. Ljudi mogu moliti koliko žele sigurni da će biti uslišani, jer je jedan od njih dvojice uvijek u službi.

Na vjeronauk treba ići redovito, zato što to Boga jako veseli, a ako ikoga treba razveseliti, onda je to upravo Bog. Nemojte izostajati s vjeronauka zbog odlaska na more ili drugih malih zadovoljstava, to nije ispravno.

Ako ne vjerujete u Boga, osim što ćete biti ateisti, bit ćete i jako osamljeni, jer vaši roditelji ne mogu uvijek biti uz vas, a Bog može.

Dobro je znati da je Bog tu kad ste u mraku, kad vas je strah i kad ne znate plivati, a veliki dečki vas bace u dubinu.

Ne bismo smjeli misliti samo na stvari koje Bog za nas čini.

Mislim da me je Bog ovdje postavio i da me može premjestiti kad god želi. Eto, zato vjerujem u Boga.

NAŠI POKOJNI

IVAN BILANDŽIĆ,

PU brodsko - posavska, u službi, Slavonski Brod , 10. veljače 1992.

ĐURO HARCET,

PU zagrebačka, 14.veljače 1993.

POČIVALI U MIRU!